

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 7 lipca 2023 r.

WK-IV.431.1.10.2023

Pan

Wojciech Ćwierz

Wójt Gminy Jastrzębia

Urząd Gminy Jastrzębia

Jastrzębia 110

26-613 Jastrzębia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy Maciej Sukiennik i Justyna Pałka – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 17 do 28 kwietnia 2023 r. kontrolę problemową w Gminie Jastrzębia z siedzibą urzędu w Jastrzębi 110, 26-613 Jastrzębia.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację wypłat zasiłków stałych oraz opłacaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. oraz zdarzenia wcześniejsze/późniejsze, mające wpływ na kontrolowaną działalność.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 19 czerwca 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 19 – 20 ustawy o pomocy społecznej³ wypłata zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (dalej zadanie).

Przepis art. 37 ust. 1 ww. ustawy stanowi, iż zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Natomiast zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Jastrzębia (dalej Gmina) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁵ oraz Statut Gminy Jastrzębia⁶. Urząd Gminy Jastrzębia (dalej Urząd Gminy), jest jednostką organizacyjną Gminy przy pomocy której Wójt realizuje zadania własne, zlecone oraz powierzone, działającą na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy⁷.

Realizacja kontrolowanego zadania w Gminie prowadzona była przez:

---

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) – dalej ustawa o pomocy społecznej.

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.) – dalej ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

⁵ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

⁶ W okresie objętym kontrolą obowiązywały: Uchwała nr LVII/252/2018 Rady Gminy Jastrzębia z dnia 18 października 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Jastrzębia oraz Uchwała Nr XLIII/241/2021 Rady Gminy Jastrzębia z 26 listopada 2021 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Jastrzębia.

⁷ W okresie objętym kontrolą obowiązywały: Zarządzenie Nr 2000.19.2018 Wójta Gminy Jastrzębia z 27 grudnia 2018 roku w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Jastrzębia oraz Zarządzenie Nr 2000.3.2021 Wójta Gminy Jastrzębia z 10 lutego 2021 roku w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Jastrzębia ze zmianami.

- Referat Finansowy Urzędu Gminy – nad którym nadzór prowadzi Skarbnik Gminy – w zakresie m.in. prowadzenia księgowości budżetu Gminy i Urzędu Gminy, obsługi finansowo – księgowej jednostek budżetowych Gminy oraz sprawozdawczości budżetowej,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi⁸ (dalej GOPS/Ośrodek) – w zakresie obsługi merytorycznej zadania.

[Akta kontroli: str. 23 – 79, 141 - 160]

Zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej przyznanie prawa do świadczeń z pomocy społecznej następuje w drodze decyzji administracyjnej⁹. Wydawanie decyzji z zakresu pomocy społecznej należy do kompetencji Kierownika GOPS, na podstawie upoważnienia udzielonego przez Wójta Gminy¹⁰.

[Akta kontroli: str. 168 – 172]

II. W zakresie finansowania zadania

Wydział Finansów i Budżetu MUW pismem znak WF-I.3111.24.25.2020 z 23 października 2020 r. poinformował Gminę o kwotach dotacji celowych oraz dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021, w tym m.in. w dziale 852 *Pomoc społeczna* klasyfikacji budżetowej¹¹ w wysokości:

- 13 000,00 zł w rozdziale 85213 *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej* (dalej rozdział 85213),
- 132 000,00 zł w rozdziale 85216 *Zasiłki stałe* (dalej rozdział 85216).

⁸ Podstawą funkcjonowania GOPS jest m.in. statut, przyjęty Uchwałą Nr XVIII/100/2016 Rady Gminy Jastrzębia z dnia 28 kwietnia 2016 w sprawie: *uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastrzębi*. Strukturę organizacyjną i zakres zadań Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny GOPS wprowadzony Zarządzeniem Nr 1.2016 Kierownika GOPS w Jastrzębi z dnia 29 stycznia 2016 roku w sprawie: *wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastrzębi ze zmianami*

⁹ Przyznanie zasiłku stałego odbywa się na wniosek osoby ubiegającej się o świadczenie wraz z wymaganą dokumentacją oraz po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego GOPS.

¹⁰ Upoważnienie udzielone Kierownikowi GOPS z dnia 16 marca 2020 r., znak SG.0052.9.2020.

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

w §§ 2030 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)*, które wprowadzono do budżetu Gminy na rok 2021 r¹².

Wojewoda Mazowiecki (dalej Wojewoda) decyzją Nr 1/2021UB z 3 lutego 2021 r. zatwierdził plany finansowe budżetu województwa mazowieckiego na rok 2021. Na podstawie ww. decyzji plan dotacji z budżetu państwa dla Gminy Jastrzębia w ramach kontrolowanego zadania został zwiększony w rozdziale 85216 do kwoty 141 000,00 zł¹³.

Budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2021 r., w części dotyczącej realizacji kontrolowanego zadania obejmował¹⁴:

- plan dochodów:
  - w rozdziale 85213 § 2030 na kwotę **11 185,00 zł**,
  - w rozdziale 85216 § 2030 na kwotę **132 689,00 zł**,
- plan wydatków:
  - w rozdziale 85213 § 4130 *Składki na ubezpieczenie zdrowotne* (dalej § 4130) na kwotę **11 185,00 zł**,
  - w rozdziale 85216 § 3110 *Świadczenia społeczne* (dalej § 3110) na kwotę **132 689,00 zł**.

[Akta kontroli: str. 173 – 196]

Wysokość środków dotacji na realizację kontrolowanego zadania została oszacowana na podstawie comiesięcznych zapotrzebowań zgłaszanych przez GOPS do Wydziału Polityki Społecznej (dalej WPS) MUW za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej CAS).

[Akta kontroli: str. 197 – 221]

Przekazane przez MUW w 2021 r. środki finansowe dotacji na realizację zadania wpłynęły na rachunek bankowy Gminy¹⁵, w łącznej kwocie **143 874,00 zł**, z czego:

¹² Na podstawie Uchwały budżetowej Gminy Jastrzębia na rok 2021 Nr XXXIII/193/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r.

¹³ Pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW znak WF-I.3112.24.10.2021 z 19 lutego 2021 r. o zatwierdzeniu planów finansowych budżetu województwa mazowieckiego na rok 2021.

¹⁴ W 2021 roku plan dotacji Gminy w powyższym rozdziale został dodatkowo zmieniony 2 decyzjami Wojewody, które zostały wprowadzone do planu finansowego Gminy na 2021 r.

¹⁵ Rachunek bankowy Urzędu Gminy prowadzony w Południowo – Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Jedlińsku, Oddział w Radomiu o nr 40 9132 0001 0000 3768 2000 0010.

Środki dotacji wpłynęły na ww. rachunek w 12 transzach na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz 14 transzach na wypłatę zasiłków stałych na podstawie złożonych przez Gminę zapotrzebowań na środki.

- w rozdziale 85213 kwota **11 185,00 zł**,
- w rozdziale 85216 kwota **132 689,00 zł**.

Porównano zapisy w ewidencji księgowej, dotyczące wpływu środków z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono. Zapisów w księgach rachunkowych dokonano zgodnie z polityką rachunkowości z oznaczeniem odpowiedniej klasyfikacji budżetowej.

[Akta kontroli: str. 222 – 240, 364 – 455]

III. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania dotacji oraz ich ewidencji

Gmina w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. na realizację kontrolowanego zadania wydatkowała ze środków dotacji kwotę ogółem **139 819,01 zł**¹⁶, z czego:

- **9 903,33 zł** w rozdziale 85213 § 4130 (składki na ubezpieczenie zdrowotne), co stanowiło 88,54 % planu,
- **129 915,68 zł** w rozdziale 85216 § 3110 (zasiłki stałe), co stanowiło 97,91 % planu.

[Akta kontroli: str. 241 – 247, 364 – 455, 458 – 523]

Kontroli poddano 100 % wydatków poniesionych ze środków dotacji przez Gminę.

Z przedstawionej przez GOPS dokumentacji wynika, że na podstawie decyzji administracyjnych obowiązujących w 2021 r. pomocą w formie zasiłku stałego objęto 24 osoby. Składki na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzono za 20 świadczeniobiorców, którzy nie podlegali obowiązkowi ww. ubezpieczenia z innego tytułu¹⁷.

[Akta kontroli: str. 259 – 262, 545 – 554]

Wypłaty zasiłków stałych przez Urząd Gminy dokonywano przelewem bankowym oraz gotówką na podstawie sporządzanych przez GOPS list wypłat (odrębnie dla świadczeń przekazywanych przelewem i świadczeń wypłacanych gotówką) oraz not księgowych¹⁸.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne, naliczono i opłacano, na podstawie list wypłat oraz

---

¹⁶ Kwota wydatków po uwzględnieniu zwrotów z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w 2021 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – dalej ZUS.

¹⁷ Wyjaśnienie Pracownika Socjalnego GOPS w Jastrzębi z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie osób niepodlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu.

¹⁸ Dotyczy refundacji zasiłku stałego i składek na ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorcy, mającego miejsce zamieszkania na terenie gminy Jastrzębia, który w 2021 r. przebywał na terenie gminy Tarczyn (art. 101 ustawy o pomocy społecznej). Należności z tytułu przysługujących świadczeń regulowane były na podstawie not księgowych wystawionych przez GOPS w Tarczynie.

not księgowych, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tj. w wysokości 9% podstawy wymiaru składki, stanowiącej kwotę przyznanego zasiłku stałego¹⁹ (art. 79 ust. 1 w zw. z art. 81 ust. 8 pkt 7 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

W badanym zakresie nie stwierdzono rozbieżności kwot wypłaconych zasiłków stałych oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne w 2021 r. ujętych na dowodach księgowych (listy wypłat, polecenia księgowania) z decyzjami administracyjnymi GOPS.

Na podstawie przedłożonych dowodów źródłowych (m.in. decyzji administracyjnych, list wypłat, not księgowych oraz wyciągów bankowych) stwierdzono, że kwoty wypłaconych świadczeń oraz przekazanych składek były zgodne z ewidencją księgową wydatków prowadzoną, oddzielnie dla zasiłków stałych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacanych ze środków dotacji.

Kwoty wypłaconych w 2021 r. zasiłków stałych były wyższe od obowiązującej w kontrolowanym okresie minimalnej wysokości zasiłku stałego tj. 30,00 zł²⁰ oraz nie przekraczały maksymalnej kwoty świadczenia, tj. 645,00 zł miesięcznie²¹.

Ustalono, iż należne składki na ubezpieczenie zdrowotne były odprowadzane do ZUS z zachowaniem terminu, wynikającego z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych²², tj. do 5 dnia następnego miesiąca.

[Akta kontroli: str. 275 – 363, 364 – 455, 458 – 523, 555 – 570]

Ewidencja księgowa w Gminie oraz GOPS w Jastrzębi w zakresie realizacji zadania prowadzona była zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości²³ oraz

---

¹⁹ W przypadku jednego świadczeniobiorcy w miesiącu marcu, kwota ubezpieczenia zdrowotnego została pomniejszona w związku z uzyskaniem prawa do świadczenia emerytalnego.

²⁰ Zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

²¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1358).

²² Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 ze zm.).

²³ Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości²⁴ w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

[Akta kontroli: str. 80 – 140, 161 – 167, 222 – 255]

Dowody księgowe, będące podstawą dokonanych wydatków, spełniały wymogi określone w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, a zapisy w ewidencji księgowej wymogi art. 20 ww. ustawy. Ponadto kwoty wydatków ujęte w księgach rachunkowych były zgodne z dowodami księgowymi, stanowiącymi podstawę ich zaewidencjonowania.

[Akta kontroli: str. 275 – 363]

Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji w wysokości **4 054,99 zł**, z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (wyciąg bankowy nr 254/2021 z 31 grudnia 2021 r.), z tego w ramach:

- rozdziału 85213 kwotę 1 281,67 zł,
- rozdziału 85216 kwotę 2 773,32 zł.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych Gmina Jastrzębia nie dokonywała lokat środków dotacji otrzymanych w 2021 r. na realizację zadania, co potwierdził Wójt Gminy Jastrzębia w oświadczeniu złożonym 17 kwietnia 2023 roku.

[Akta kontroli: str. 256 – 258, 456 – 457, 536 – 544]

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

Podczas kontroli zweryfikowano zgodność danych wykazanych w:

1. Sprawozdaniach budżetowych²⁵: *Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego* za okres od początku roku do dnia 31

---

²⁴ Zasady (polityka) rachunkowości w Gminie zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 2000.11.2019 Wójta Gminy Jastrzębia – Kierownika jednostki z dnia 18 kwietnia 2019 roku w sprawie: *wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Jastrzębia*.

Zasady (polityka) rachunkowości w GOPS zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 2000.37.2019 Wójta Gminy Jastrzębia – Kierownika jednostki obsługiwanej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi z dnia 5 lipca 2019 roku w sprawie: *wprowadzenia zasad polityki rachunkowości*.

Na podstawie Uchwały Nr XIV/76/2015 Rady Gminy Jastrzębia z dnia 31 grudnia 2015 roku w sprawie *zapewnienia wspólnej obsługi finansowej jednostek organizacyjnych gminy zaliczanych do sektora finansów publicznych*, Gmina Jastrzębia zapewnia wspólną obsługę finansowo – księgową m.in. dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastrzębi.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm.).

grudnia roku 2021 w części dotyczącej rozdziału 85213 oraz 85216, które zostały przekazane przez Gminę 17 lutego 2022 r.²⁶,

2. *Sprawozdaniu z wykonania wydatków poniesionych w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. w Dziale 852-Pomoc społeczna – Rozdziały 85213, 85214, 85216 § 2030, które zostało przekazane przez GOPS do WPS MUW za pośrednictwem CAS 18 stycznia 2022 r.*

W wyniku kontroli ustalono, iż ww. sprawozdania zostały sporządzone w sposób rzetelny z zachowaniem wymaganych terminów, a dane w zakresie realizowanego zadania były zgodne z ewidencją księgową.

[Akta kontroli: str. 574 – 581, 582 – 602]

V. Ocena zagadnień poddanych kontroli

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana Wójta, że prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację wypłat zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne została oceniona **pozytywnie**.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli

---

²⁶ Korekty sprawozdań zostały sporządzone 15 marca 2022 r.